

HDZ-ov pouèak: dok god živite i dišete morate "rintati"! (VIDEO)

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2010/9/23 18:10:18

Dana 22. rujna 2010. u Saboru je održana rasprava na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o mirovinskom osiguranju, s konaènim prijedlogom zakona. Tijekom utvrđivanja dnevnog reda Prijedlog zakona upuæen je iz prvobitne hitne, u redovnu proceduru. Rasprava je zakljuèena 22. rujna 2010. U nastavku èitajte fonogram i pogledajte video snimku moje rasprave.

Iz rasprave: Èini mi se da se knjižica zove Enciklika pokojnog svetog Oca Wojtile "Laborem exercens" koji tumaèi socijalni nauk Katolièke crkve da rad postoji radi èovjeka, a ne èovjek radi rada. Nije se èovjek rodio zato da radi, nego rad postoji zato da èovjek radom ostvaruje egzistenciju. Međutim, HDZ-ov koncept kojega zagovarate znaèi da je èovjek nastao, od Boga stvoren samo zato da radi, da na ovom svijetu živimo samo zato da radimo i dok god živimo i dišemo moramo raditi..

DRAGUTIN LESAR:

Kolegice Sobol, vi ste kao i ja oèito dobro puno argumenata pripremili danas u svojoj raspravi i iznijeli protiv ovakve izmjene zakona i vjerojatno kao i ja pripremali amandmane. I onda je došla predsjednica Vlade pa je rekla nije hitna nego redovna procedura, a ja sam oèekivao kada je ministar gospodarstva i konkurentnosti bio na redu i obrazlagao prijedlog zakona da æe nas kao saborske zastupnike osloboditi rasprave o prijedlogu zakona koji više ne vrijedi i da æe nas obavijestiti da su sa sindikatima dogovorili da prijelazno razdoblje neæe biti 10 nego 20 godina do 2030. da æe se penalizacija vezati uz godine staža, tako da æe muškarci sa 36 godina staža osiguranje imati 0,36 po mjesecu, a nakon 40 i više 0,15. Žene sa 31 godinom staža 0,34, a nakon 35 staža 0,15. da æe se onaj èuveni dodatak na mirovinu ugraditi u mirovinski sustav, a ne biti dio posebnog zakona.

Međutim, ministar gospodarstva hrvatskom Parlamentu to nije rekao i najavio vladine amandmane u tom smjeru. Zbog èega? Je li to navlakuša ili Vlada priprema još poboljšanja u zakonu pa æe recimo odustati od cijelog koncepta zakona ili ga povuæi iz procedure. Ali nemojte dozvoljavati da cijelo popodne raspravljamo o zakonu koji je veæe passe. Zašto radite od nas budale? Morate pisati amandmane na vladin prijedlog zakona koji moraju doæi u Sabor jer su se tako dogovorili i šutite o tome o tome ne želite niko reæi. Gdje je sada ministar da nam veli jeli istina da su ti dogovori postignuti i da se Vlada tog dogovora sa sindikatima drži? Raspravljamo o tom prijedlogu, a ne o ovom. Osobito radikalne promjene ... ali su bitne promjene. Državni tajnièe molimo odgovor, jel dogovor sa sindikatima postignut ili ne?

Mi ovdje raspravljamo ili o zakonu koji je navlakuša ili su dogovori i pregovori sa sindikatima u tom smjeru išli. Ponavljam, neozbiljno i neodgovorno je od Vlade da Sabor dovodi u situaciju da raspravljamo cijelo popodne i cijelo veèer o zakonu koji neæe takvog oblika biti u daljnjoj proceduri.

Ali glavni argument predlagatelja je da godine života u velikom broju država i svijeta postaju jedini

kriterij za ostvarivanje prava na mirovinu. Naravno, pa to i jeste cilj neoliberalnog kapitalizma koji uz pomoć statistike dokazujući da ljudi što dulje žive sad oni nastavljaju i moraju što dulje raditi, jer kakav je to, mislim da ljudi, čovjek bude živ a ne radi.

Čini mi se da se knjižica zove Enciklika pokojnog svetog Oca Wojtyle "Laborem exercens" koji tumači socijalni nauk Katoličke crkve da rad postoji radi čovjeka, a ne čovjek radi rada. Nije se čovjek rodio zato da radi, nego rad postoji zato da čovjek radom ostvaruje egzistenciju. Ovaj koncept kojega zagovarate znači da je čovjek nastao, od Boga stvoren samo zato da radi, da na ovom svijetu živimo samo zato da radimo i dok god živimo i dišemo moramo raditi 65, 66, 67, pa će onda statistika objaviti da u prosjeku živimo 80 godina pa ćemo onda reći moramo raditi do 70-te, pa su izračunali da žene žive dulje od muškaraca, pa sad i njima radni vijek moramo produžiti. To je jako sukladno socijalnom nauku Katoličke crkve.

Hrvatska ima socijalno osiguranje. Riječ osiguranje samo po sebi podrazumijeva neki ugovorni odnos i preuzete obaveze. I onda se u današnjoj raspravi spominje Skandinavija i države iz Skandinavije kao eto i oni takvo nešto rade. Ali onda morate reći da u skandinavskim državama vlada model kojega je hrvatska Vlada u svojem gospodarskom programu spasa prevela kao flexisigurnost. Flexisecurity, flexi sigurnost, pola je prevedeno na hrvatski a pola ostavljeno na engleskom. Promjenjivo ali sigurno, to znači to.. I da, ako želite Skandinaviju koristiti kao uzor bez uvođenja tog modela promjenjivo ali sigurno radite štetu, a on je ipak nešto malo ozbiljniji i model flexi security nije za izlazak iz krize nego preventiva da se u krizu ne uđe.

Ponašanje se ovim zakonom prije današnje rasprave školski primjer stvaranja panike i prouzrokovanje velike štete mirovinskom sustavu. Sami svjedočite po službenim podacima koliko je ljudi unazad dva, tri mjeseca podnijelo zahtjev za prijevremenu mirovinu.

Neki se čude zašto je najveći broj njih koji u prijevremenu mirovinu iz financijskog idu, prijevremenu mirovinu iz financijskog i bogatog sektora, a ne iz industrije. Pa zato što su tamo otpremnine strašno velike, stimulativne. Radnica iz tekstilne industrije neće dobiti 300 tisuća otpremnine da bi pobjegla u prijevremenu mirovinu.

Drugi je argument odnos koji plaćaju i koji koriste mirovinu je jedan naprama jedno cijelo tri. Ali zašto je to tako? Što se to desilo unazad 15 godina da smo došli u tu situaciju? Broj zaposlenih u odnosu na 90-te i danas varira plus – minus negdje na 100 tisuća. Ne više. Nećete priznati da svi dosadašnji modeli i stvaranje povlaštenih kategorija umirovljenika su doveli do toga. Kolega Hrelja je rekao 260 tisuća korisnika invalidskih mirovina, 27% od ukupnog broja, 180 tisuća povlaštenih korisnika mirovina različitim zakonima, kojih ranije nije bilo. Tjeranjem u invalidske i prijevremene mirovine u firmama koje su se 90-ih poklanjanje, ali .../Ne razumije se./... I što ponudite kao rješenje? Čekajte platiti oni koji najduže rade.

Treći argument je odluka Ustavnog suda. E sad ja čuvare Ustava Hrvatske pitam a kako to da su protuustavnim proglasili samo članak 30. i 31. Zakona o općem mirovinskom sustavu, ali nisu vidjeli da diskriminaciju žena (pod navodnike), po njihovom tumačenju provode i druge zakoni u povlaštenim mirovinama, pa se nisu sjetili proglasiti protuustavnim i onu odredbu zakona po kojem članice Vlade i saborske zastupnice također imaju nejednake uvjete za odlazak u mirovinu u odnosu na muškarce. Što je to sa čuvarima hrvatskog Ustava da to nisu primijetili, da Hrvatska osim općeg mirovinskog zakona ima još nekoliko posebnih zakona o mirovinskom pravu, u kojima također postoji nejednakost, i to nisu proglasili neustavnim. Zato što po tom istom zakonu i sutkinje Ustavnog suda ostvaruju pravo, pa se nisu htjele miješati u to, i nisu dirale, proglašavali protuustavnim druge

zakone.

Ili ako već Vlada toliko poštuje odluku Ustavnog suda, zašto nije išla tragom odredbe Zakona o radu da radni odnos po sili zakona prestaje nakon 65 godina života i 15 godina staža, i Zakon o radu ne pravi razliku između muškaraca i žena, i samo u mirovinski propis unijela da je redovna puna mirovina 40 godina staža. Prije toga je prijevremena, a nakon toga je poslijevremena. Ove ćemo penalizirati, ove ćemo nagrađivati, i evo jednakost, sukladno Zakonu o radu kojega već imamo, koji nije protuustavan, 65, 15 za muške i žene, ne od jučer.

Francuzi istu raspravu vode kao i mi, o mirovinskoj reformi, ali vidite u toj Francuskoj su se sjetili da iz općih propisa treba izuzeti one koji su počeli raditi prije 18. godine starosti. Sad vi odgonetnite zašto. Ali ih izuzimaju iz toga. Pa onda rade popis teških poslova i za žene i za muškarce, koji će također biti izuzeti iz toga. Sad vi odgonetnite zašto, kad se već Europom služite kao primjerom.

Četvrto, suluda tvrdnja, da godine života jamče i veću staž, duži staž. Pa kolega Hrelja je rekao da oni koji su u prošloj godini išli u starosnu, punu mirovinu, su u prosjeku imali 27 godina staža i 64 godine starosti, je li tako kolega Hrelja. Pa kako sad to, 64 godine starosti, dakle skoro 65 po uvjetom, a samo 27 godina staža. Starci, a samo sa 27 godina staža u prosjeku..../Upadica se ne razumije./...

Dobro oprostite tko se osjećao prozvanim, nisam znao da i ovdje ima takvih. Oprostite molim vas. Ja sam mislio da svi idu u mirovinu s 65 godina.

Penalizacija kao pojam. Kažnjavanje. Da li je Vlada predložila po hitnom postupku penalizaciju poslodavaca koji ne plaćaju mirovinski doprinos. Uostalom hoćete li mu otkriti tajnu koliko u ovom trenutku Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje potražuje nenaplaćenog doprinosa? Ili penalizirati njih ili ih dodjeljujete zahvalnice i državne nagrade.

I budimo načisto i realni. Ako obećavate reformu, kao što je jučer sa sindikatima dogovoreno, cjelovitog mirovinskog sustava, onda na prvoj točci programa reforme i zakona mora biti samo jedna stvar: iz mirovinskog sustava, redovnog mirovinskog sustava morate izbaciti sve što nije posljedica staža osiguranja i plaćenog doprinosa. Samo to može biti u mirovinskom sustavu, a država ako želi nekoga nagrađivati onda to daje državni dodatak, vojni, invalidski, lijevi, desni, crni, zeleni, žuti, kakvi god hoćete, direktno iz državnog proračuna.

I završit ćemo sljedećim, vi ćete ovaj zakon izglasati uz manje korekcije koliko ćujem. Nepravdu i među ženama ćete napraviti, jer one koje kasnije počnu raditi, sa 30-ak godina i 65 godina starosti ići će u punu mirovinu, žene koje kao cure počnu raditi s 15, 16 godina i imaju 44, 45 godina staža godina staža ćete kažnjavati, da li 0,15 ili 0,34 po mjesecu sasvim svejedno. I ne samo zbog toga od sada ćemo svaku svoju raspravu završavati: uostalom HDZ će izgubiti izbore.

SILVANO HRELJA:

Uvaženi kolega Lesar, ja mislim da ste krivo adresirali na neki način vašu želju da vam netko iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kaže koliko je u ovom trenutku neplaćenih doprinosa u cijeloj Hrvatskoj, to može jedino porezna uprava, jer vi znate da jedino oni to znaju, da je Hrvatski zavod ipak tehnički servis koji se bavi mirovinama, i ustvari on .../Ne razumije se./..., odnosno on daje samo platne naloge.

Ono što je bitnije u vašoj diskusiji, što mi je privuklo pažnju, jesu vaše spominjanje otpremnina. Volio bih s vama to problematizirati jer ovdje susrećemo i često se u javnosti susreće termin poticajnih otpremnina. Koliko je to u skladu sa kolektivnim ugovorima, koliko je to u skladu sa postojećim zakonima ja ne znam, ja samo znam da je ljudima koji dobiju tu poticajnu otpremninu drago jer odjednom su dobili više novca nego su ikada vidjeli u životu, međutim, to je mjera kratkoga daha, međutim, to se jako brzo potroši i onda sva svoja očekivanja ponovno idu prema državi.

Ja mislim da Hrvatska ima i da je trebala drukčije urediti jedan institut koje puno bolje rješavao slučajeve prijevremene mirovine, to je institut koji je i bivši premijer promovirao za ovom govornicom to je institut dokupa mirovine, da ne spominjem uopće firme koje se time bave ali mislim da je izvrstan socijalni proizvod i najbolji socijalni proizvod kojeg Hrvatska ima jer kompenzira osobi upravo ove štete koje nastaju kod prijevremenih mirovina na teret poslodavca koji ima povećan interes da mu otkaže.

VLADIMIR ŠEKS:

Odgovor na repliku gospodin zastupnik Lesar.

DRAGUTIN LESAR:

Kolega Hrelja ja nisam krivo pitanje adresirao o potraživanju zavoda za mirovinsko osiguranje iz dva razloga, pitao sam ja to i ministra financija, pa mi nije znao odgovoriti.

Ali bih vam htio reći to da ja slučajno rukovodim sustavom mirovinskog osiguranja bez obzira da li bi po službenoj dužnosti trebao ili ne trebao znati znao bi jer je to novac koji pripada sustavu i svaki tjedan bih od ministra financija tražio službene podatke koliko je dugova mojih naplatio. Onda ...

Što se tiče ovog izigravanja sa tobože poticajnim otpremninama to je zaista nanijelo ogromnu štetu i radnicima i mirovinskom sustavu i ovo je sustav dokupa staža ili dokupa mirovine na žalost u Hrvatskoj odagnan, protjeran osim posebni paket nekih osiguravajućih društva koje ga vode bi bio pravedniji iz dva razloga. Zbog mirovinskog sustava, socijalne sigurnosti, ali i činjenice da bi tada taj koji isplaćuje te otpremnine ili dokupljuje staž, dobro odvagunuo koliko će mu biti to isplativije od ovoga a s obzirom na ugovore o ulaganju i preuzete obaveze u restrukturiranju koje nitko u Hrvatskoj na žalost više ne kontrolira kada bi ih trebao izvršiti.

Dakle, mehanizmi su poznati, ali mi ih ne želimo ovdje više koristiti, primjenjivati niti ponuditi, a čini mi se da čak i taj dokup mirovine se oporezuje.